

پیوست

شماره: ۲۱۷/۳۴۸۵۱
تاریخ: ۱۳۸۸/۰۷/۲۱
پوست:

پیوست به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۸/۱۱/۲۲۲۱۱
تاریخ ثبت: ۸۸/۷/۲۱
ص: ۸۸/۷/۲۱

حضرت آیت الله احمد جنتی
دبیر محترم شورای نگهبان

در اجراء اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳ که به مجلس شورای
اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۵ مجلس
با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

طرح اصلاح موادی از قانون خدمت و وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳

ماده ۱- ماده (۱) مکرر به شرح زیر به قانون وظیفه عمومی الحاق می گردد:
ماده ۱ مکرر- در این قانون عبارت اختصاری به شرح زیر جایگزین عناوین کامل آنها می گردد:

- ۱- فرماندهی کل به جای مقام معظم فرماندهی کل قوا.
- ۲- ستادکل به جای ستادکل نیروهای مسلح.
- ۳- نیروهای مسلح به جای ستاد کل نیروهای مسلح، ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمانهای وابسته، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمانهای تابعه.
- ۴- ارتش به جای ارتش جمهوری اسلامی ایران
- ۵- سپاه به جای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- ۶- وزارت دفاع به جای وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
- ۷- وزارت علوم به جای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۸- وزارت بهداشت به جای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۹- سازمان به جای سازمان وظیفه عمومی
- ۱۰- کارکنان وظیفه به جای افسران وظیفه، درجه داران وظیفه و سربازان عادی وظیفه

ماده ۲- ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می گردد:
«ماده ۲- هر فرد ذکور ایرانی در ماهی که طی آن ماه به سن هجده سال تمام می رسد مشمول مقررات خدمت و وظیفه عمومی خواهد بود.»

تبصره - مشمول کسی است که درشمول قانون خدمت و وظیفه عمومی قرار گیرد.

ماده ۳- تبصره ماده (۳) به شرح ذیل اصلاح می گردد:
تبصره- تغییر سن بر مبنای ماده واحده قانون حفظ اعتبار اسناد سجلی و جلوگیری از تزلزل آنها مصوب ۱۳۶۷/۱۱/۲، فقط درباره خودمشمولین معتبر است.»

ماده ۴ - بند «الف» ماده (۴) به شرح ذیل اصلاح و تبصره (۳) آن حذف می‌شود:
الف- مدت خدمت دوره ضرورت (۲۴) ماه است و در صورتی که مشمولان مازاد و یا کمتر از تعداد مورد نیاز باشد ستادکل با کسب اجازه از فرماندهی کل آن را به کمتر یا بیشتر از مدت دوره ضرورت تغییر می‌دهد.

تبصره- دوره خدمت ضرورت وظیفه برای مشمولین دارای مدرک دیپلم یا معادل آن دو ماه، فوق دیپلم یا معادل آن چهار ماه، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته یا معادل آن شش ماه، کارشناسی ارشد یا معادل آن هشت ماه و دکترای تخصصی یا معادل آن ده ماه کسر می‌گردد.

کاهش دوره خدمت موضوع این بند و تبصره ذیل آن نافی تصمیمات ستاد فرماندهی کل قوا در این زمینه نمی‌باشد.

ماده ۵- ماده (۵) و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۵- کلیه مشمولین قادر به خدمت و بلامانع، به خدمت دوره ضرورت اعزام می‌شوند و پس از فرا گرفتن آموزشهای نظامی لازم در ابتدای خدمت، بقیه خدمت دوره ضرورت را انجام خواهند داد.

تعیین ترتیب تقدم و سهمیه بندی مشمولین وظیفه بین هر یک از نیروهای مسلح، توسط ستاد کل با تصویب فرماندهی کل صورت می‌گیرد.

تبصره ۱- نحوه تأمین سهمیه هر یک از نیروهای مسلح از مشمولین هر دوره، به وسیله کمیسیونی انجام خواهد شد که از نمایندگان نیروهای مزبور به ریاست رئیس سازمان تشکیل می‌شود.

تبصره ۲- سپاه می‌تواند مشمولین مورد نیاز خود را در هر دوره طبق ضوابط خاص پذیرش سپاه، از بین بسیجیان دارای برگه اعزام به خدمت به میزان سهمیه‌ای که ستاد کل تعیین می‌کند، انتخاب نموده و قبل از تاریخ اعزام آنان فهرست اسامی آنها را به واحد های تابعه سازمان اعلام نماید. این مشمولین برای انجام خدمت وظیفه عمومی در اختیار سپاه قرار می‌گیرند.

تبصره ۳- نیروهای مسلح می‌توانند مشمولین متخصص مورد نیاز خود را در سطح کارشناس و بالاتر به میزان سهمیه‌ای که ستاد کل تعیین می‌کند به عنوان مشمول خاص از ستاد کل درخواست نمایند.

تبصره ۴- مشمولین وظیفه از تاریخ اعزام از سوی واحدهای وظیفه عمومی ناجا به عنوان کارکنان وظیفه یگان تعیین شده، محسوب می‌شوند.

ماده ۶- دو تبصره به شرح زیر به ماده (۷) الحاق می‌گردد:

تبصره ۱- وزارت آموزش و پرورش موظف است فارغ‌التحصیلان تربیت معلم در مراکز آموزشی، از طریق سازمان آنان را به مراکز آموزشی نظامی برای طی دوره آموزش رزم مقدماتی اعزام نماید.

تبصره ۲- دولت موظف است همه ساله اعتبارات لازم را برای آموزشهای فوق در اختیار سپاه قرار دهد.

ماده ۷- در بند (ب) ماده (۱۰) عبارت «بانکها و»، پس از عبارت «از طریق» اضافه و بند (و) و تبصره (۱) ماده (۱۰) حذف و دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۲) و (۳) به شرح زیر به این ماده الحاق می‌گردد:

تبصره ۲- تعیین ارزش و اعتبار مدارک دال بر رسیدگی به وضعیت مشمول از لحاظ انجام قسمتی یا تمام امور موضوع این ماده بر عهده آئین نامه اجرایی مندرج در ماده (۵۰) خواهد بود.

تبصره ۳- متخلفین از مقررات این ماده به محاکم قضائی معرفی خواهند شد، مجازات این گونه افراد برای بار اول پرداخت هزینه سالانه یک سرباز (طبق قانون بودجه سالانه و نرخ اعلامی دولت است) و بار دوم علاوه بر جریمه فوق، سه ماه انفصال از خدمت و برای بار سوم و بالاتر از خدمات دولتی انفصال می‌یابند.

ماده ۸- در صدر ماده (۱۳) به جای عبارت «مشمولانی که» عبارت «افرادی که اعم از مشمول و غیر مشمول» جایگزین و تبصره (۱) و (۲) ماده مذکور به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

تبصره ۱- آن عده از محصلین مراکز آموزش کادر ثابت نیروهای مسلح که قبل از پایان دوره آموزش مستعفی یا اخراج شوند، صرفاً از طی دوره آموزش نظامی معاف

بوده، لیکن باید خدمت دوره ضرورت را انجام دهند. در صورتی که محصلین به علت بیماری یا عدم صلاحیت که ناشی از اعمال ارادی آنان نباشد برکنار گردند، مدت تحصیل جزء خدمت دوره ضرورت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۲- افسران و درجه داران نیروهای مسلح، در صورتی که قبل از نیل به درجه به موجب مقررات استخدامی مربوط از خدمت مستعفی یا اخراج شوند، صرفاً از طی دوره آموزش نظامی معاف بوده لیکن باید خدمت دوره ضرورت را انجام دهند و اگر بعد از پایان دوره آموزش از خدمت مستعفی یا اخراج گردند و خدمت آنان از مدت دوره ضرورت کمتر باشد بقیه دوره ضرورت را انجام خواهند داد.

ماده ۹- ماده (۱۴) و سه تبصره آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۴- آن دسته از مشمولین و کارکنان وظیفه‌ای که به‌عنوان پایور (نظامی و کارمند) به استخدام نیروهای مسلح در می‌آیند با انجام شش سال خدمت پس از فراغت از تحصیل یا اتمام دوره آموزشی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌گردند. چنانچه قبل از خاتمه شش سال از خدمت رها گردند، در صورتی که مشمول معافیه‌های قانونی نباشند، به نسبت هر چهار ماه خدمت یک ماه از خدمت دوره ضرورت آنان کسر خواهد شد.

تبصره ۱- مدت خدمت انجام شده کارکنان وظیفه که در اجراء این ماده به‌عنوان کارمند رسمی استخدام می‌شوند به همان میزان از مدت تعهد موضوع این ماده کسر می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه کارمندان مذکور پس از اتمام شش سال تعهد خدمتی به هر عنوان از خدمت رها شوند از کارت پایان خدمت دوره ضرورت برخوردار می‌گردند.

تبصره ۳- در مناطق بد آب و هوا مناطق مرزی و مناطق محروم که با تشخیص ستادکل تعیین خواهد شد مدت مذکور در این ماده به پنج سال تغییر می‌یابد.

ماده ۱۰- ماده (۱۵) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۱۵- مشمولین و کارکنان وظیفه داوطلبی که با داشتن حداقل گواهینامه پنجم ابتدائی و سپردن پنج سال تعهد خدمت نظامی یا شش سال تعهد خدمت کارمندی، به‌صورت پیمانی در نیروهای مسلح استخدام می‌شوند، خدمت آنان به منزله انجام خدمت دوره ضرورت تلقی و پس از پایان تعهد از کارت پایان خدمت برخوردار می‌گردند. در صورتی که قبل از خاتمه تعهد از خدمت مستعفی یا برکنار گردند، چنانچه مشمول

معافیتهای قانونی نباشند، خدمت دوره ضرورت به نسبت چهار ماه خدمت یک ماه از خدمت دوره ضرورت آنان محسوب شده، بقیه خدمت دوره ضرورت را برابر قانون انجام خواهند داد، مگر این که علت رهایی، بیماری یا عدم صلاحیت ناشی از اعمال غیر ارادی آنان به تشخیص هیأت بدوی سازمان مربوط باشد که در این صورت مدت تعهد انجام شده به نسبت از مدت خدمت دوره ضرورت کسر می گردد.

تبصره ۱- طی دوره آموزش نظامی برای کلیه کارمندان اعم از رسمی و پیمانی الزامی است.

تبصره ۲- مدت تعهد پیمانی دارندگان مدرک کارشناسی (لیسانس) و بالاتر یک سال کمتر خواهد بود.

تبصره ۳- میزان سهمیه کارکنان پیمانی هر یک از نیروهای مسلح از سوی ستادکل تعیین و ابلاغ می گردد.

تبصره ۴- چنانچه مشمول مستعفی بیش از نیمی از مدت تعهد خود را سپری کرده باشد برای ادامه خدمت دوره ضرورت نیازی به طی دوره آموزش مجدد ندارد و به ازاء هر سال خدمت چهارماه از مدت خدمت ضرورت او کسر خواهد شد.

ماده ۱۱- در ماده (۱۶) به جای عبارت «آئین نامه های ارتش جمهوری اسلامی ایران» عبارت «آئین نامه انضباطی نیروهای مسلح» جایگزین می گردد.

ماده ۱۲- ماده (۱۷) حذف می گردد.

ماده ۱۳- ماده (۱۸) حذف می گردد.

ماده ۱۴- ماده (۱۹) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۹- کسانی که به سن هجده سال تمام می رسند، پس از انتشار آگهی احضار، موظفند ظرف شش ماه خود را به سازمان معرفی نمایند و سازمان مکلف است، حداکثر ظرف مدت شش ماه مشمولین وظیفه را تعیین تکلیف نموده و به خدمت اعزام، یا برابر مقررات از خدمت دوره ضرورت معاف نماید.

تبصره ۱- مشمولان مقیم خارج از کشور، باید به نمایندگی کنسولی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت خود، در صورت نبود آن، به نزدیکترین نمایندگی کنسولی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران مراجعه نمایند.

تبصره ۲- آن دسته از مشمولینی که جهت اعزام به خدمت دارای معاذیر بوده و نمی‌توانند در موعد مقرر به خدمت اعزام شوند، اعزام آنان حداکثر تا یک سال بر اساس دستور العملی که به پیشنهاد سازمان و تایید ستاد کل تهیه میشود به تعویق می‌افتد.

ماده ۱۵- ماده (۲۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۰- سازمان ثبت احوال کشور مکلف است صورت اسامی متولدین ذکور شهرستان‌ها و بخشهایی را که در سال بعد باید به وضع مشمولیت آنها رسیدگی شود به تفکیک هر ماهه به سازمان وظیفه عمومی تسلیم کند.

ماده ۱۶- در ماده (۲۱) به جای کلمه «ژاندارمری» عبارت «نیروی انتظامی» جایگزین شده و تبصره (۱) حذف و تبصره (۲) به تبصره تغییر و به جای «رئیس اداره» عبارت «رئیس سازمان» و به جای «ستاد مشترک و ستاد مرکزی سپاه» عبارت «نیروهای مسلح» جایگزین می‌گردد.

ماده ۱۷- در ماده (۲۲) عبارت «اداره وظیفه عمومی» به «سازمان» اصلاح می‌گردد.

ماده ۱۸- ماده (۲۳) حذف می‌گردد.

ماده ۱۹- تبصره ذیل ماده (۳۰) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

تبصره- رئیس سازمان یا نماینده او در صورتی که دلایل و مدارک مثبت‌ای مبنی بر معافیت از خدمت در پرونده موجود باشد، می‌تواند برای حداکثر یک سال دستور عدم اعزام صادر نماید و یا در صورت غیبت موجه مشمول، دستور رسیدگی صادر نماید.

ماده ۲۰- ماده (۳۱) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های الحاقی به ماده مذکور حذف می‌گردد:

«ماده ۳۱- دانش آموزان مدارس و دانشجویان مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و یا مورد تأیید آن وزارت و دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی یا غیردولتی داخلی و خارجی مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم و بهداشت و طلاب حوزه‌های علمیه که در حین تحصیل به سن مشمولیت رسیده و یا می‌رسند، تا زمانی که به تحصیلات خود ادامه می‌دهند، از اعزام به خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود.

ماده ۲۱- در ماده (۳۲) عبارت «حوزه علمیه قم و یا نماینده رسمی آن»، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«حوزه‌های علمیه قم، خراسان رضوی و اصفهان و یا نماینده رسمی آنها»

پرست

ماده ۲۲- ماده (۳۳) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۳- صدور معافیت تحصیلی دانش آموزان، دانشجویان و طلاب علوم دینی، موکول به ارائه گواهی اشتغال به تحصیل آنان از طریق مراجع ذی ربط بوده و مدت اعتبار آن تا یک سال پس از صدور گواهی پایان تحصیلات در هر مقطع می باشد.

تبصره ۱- حداکثر معافیت تحصیلی برای دانش آموزان تا سن بیست سال تمام و در هر یک از مقاطع تحصیلی کاردانی دو و نیم سال، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته سه سال، کارشناسی پیوسته پنج سال و کارشناسی ارشد پیوسته شش سال، دکترای پزشکی پیوسته هشت سال و دکترای تخصصی شش سال خواهد بود.

تبصره ۲- در مواقع ضروری با تشخیص و اعلام کمیسیون موارد خاص دانشگاههای مربوط حداکثر یک سال به مدت فوق اضافه خواهد شد.

ماده ۲۳- ماده (۳۴) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۴- دانش آموزان و دانشجویان، طلاب علوم دینی مشمول، در صورت ترک تحصیل، اخراج، انصراف یا فراغت از تحصیل، باید برای خدمت دوره ضرورت خود را معرفی نمایند، مقامات مسؤل مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولین را با ذکر مشخصات کامل و نشانی و رشته تحصیلی به طور انفرادی، بدون تأخیر به سازمان محل ارسال دارند.

تبصره ۱- مهلت معرفی مشمولین مذکور حداکثر یک سال پس از تاریخ انصراف، ترک تحصیل و اخراج و فراغت از تحصیل می باشد.

تبصره ۲- مشمولینی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می کنند، پس از ترک تحصیل یا اخراج یا انصراف یا فراغت از تحصیل، موظفند جهت رسیدگی به وضع مشمولیت خود حداکثر ظرف یک سال خود را به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور معرفی نمایند.

تبصره ۳- متخلفین از اجراء این ماده برای بار اول به توبیخ کتبی و درج در پرونده و برای بار دوم علاوه بر توبیخ کتبی به یک ماه انفصال از خدمت و برای بار سوم به دو ماه انفصال از خدمت محکوم می شوند.

ماده ۲۴- ماده (۳۵) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۵- مشمولین دیپلم که حداکثر یک سال پس از فراغت از تحصیل در یکی از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل و خارج از کشور که مورد تأیید وزارتین علوم و بهداشت می باشند پذیرفته شوند تا زمانی که وفق تبصره (۱) ماده (۳۳) به تحصیل اشتغال دارند، می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند. مشروط به این که دارای غیبت غیرموجه نباشند. این معافیت برای هر مقطع فقط یک بار داده می شود.
تبصره ۱- معافیت تحصیلی دانشجویان انصرافی در طول مدت تحصیل فقط یک بار قابل تمدید است.

تبصره ۲- ترخیص کارکنان وظیفه بدون غیبت اولیه در حین خدمت جهت ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی و بالاتر به جز در زمانهای اضطراری و جنگ بلامانع است.
ماده ۲۵- ماده (۳۶) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۶- مشمولین دارای مدرک کارشناسی و بالاتر علاقه مند به تحصیل در خارج از کشور در صورتی که از نظر مقررات این قانون و وزارتخانه های علوم و بهداشت، حائز شرایط ادامه تحصیل در خارج از کشور باشند و دانشگاهها و رشته های آنها مورد تأیید وزارتخانه های فوق باشد، می توانند با سپردن تضمین های لازم با استفاده از مقررات این قانون برای تحصیل به خارج از کشور مسافرت نمایند.

ماده ۲۶- ماده (۳۷) به شرح زیر اصلاح و تبصره ذیل آن حذف می گردد:

ماده ۳۷- ایرانیان مقیم خارج از کشور، فرزندان مأمورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت، یا ولایت قانونی آنها هستند، چنانچه در حین تحصیل در مدارس ایرانی مستقر در خارج از کشور و یا مؤسسات آموزشی کشورهای خارج مورد تأیید آموزش و پرورش به سن مشمولیت برسند از معافیت تحصیلی بهره مند می گردند و ادامه تحصیل آنان تا سقف یک سال پس از فراغت از تحصیل در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی خارج از کشور که مورد تأیید وزارتین علوم و بهداشت هستند بلامانع می باشد.

ماده ۲۷- ماده (۳۸) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۸- آئین نامه اجرائی مواد این بخش، توسط وزارت دفاع با کسب نظر از حوزه های علمیه قم، خراسان رضوی، اصفهان، وزارتخانه های کشور، علوم، بهداشت، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی و سازمان ظرف حداکثر شش ماه تهیه و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲۸- تبصره های (۱) و (۲) ماده (۳۹) به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۳) و (۴) به ماده مذکور الحاق می گردد:

تبصره ۱- نحوه طبقه بندی مشمولین و طرز معاینه و ضوابط معافیت پزشکی آنها براساس مقاطع تحصیلی مشمولین به موجب آئین نامه معاینه و معافیت پزشکی مشمولین خدمت و وظیفه عمومی خواهد بود که وزارت دفاع با کسب نظر از وزارتین کشور و بهداشت، ظرف حداکثر شش ماه تهیه و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲- نحوه آموزش و خدمت مشمولین معاف از رزم، برابر دستورالعملی خواهد بود که از سوی ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.

تبصره ۳- کسانی که به مواد مخدر اعتیاد دارند، در شمول بند (۳) این ماده قرار گرفته، به هنگام معاینه، شناسایی و از سوی واحدهای وظیفه عمومی جهت ترک اعتیاد به مدت حداکثر شش ماه به مراجع ذیربط معرفی می گردند.

تبصره ۴- نیروهای مسلح مکلفند در حین خدمت، کارکنان وظیفه ای را که به مواد مخدر اعتیاد دارند، شناسایی و از سایر سربازان جدا نموده، در واحدهای مستقل و مخصوص به کارگیری و به مراجع ذیربط جهت ترک اعتیاد در مدت یک ماه توسط پزشک معالج معرفی نمایند و در طول خدمت تحت نظر و مراقبت های لازم قرار گیرند. مدت ترک اعتیاد برای یک بار جزء خدمت دوره ضرورت محاسبه می شود. این افراد پس از پایان خدمت قانونی از خدمت ترخیص می شوند، لیکن در هر حال صدور کارت پایان خدمت منوط به ارائه گواهی ترک اعتیاد می باشد.

ماده ۲۹- ماده (۴۱) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۱- کلیه مشمولین وظیفه باید قبل از اعزام به خدمت توسط یک پزشک از نیروهای مسلح معاینه شوند و در صورت نبودن پزشک از نیروهای مسلح، توسط پزشکان غیر نظامی متعهد که صلاحیت آنان به وسیله نیروی انتظامی تأیید شده باشد، معاینه خواهند شد.

تبصره ۱- اظهار نظر در مورد معافیت پزشکی مشمولین توسط سه نفر پزشک نیروهای مسلح در هر شهرستان صورت می گیرد، رأی اکثریت این پزشکان معتبر است.
تبصره ۲- نیروهای مسلح موظفند پزشکان مورد نیاز شوراهای پزشکی را به نیروی انتظامی معرفی نمایند. در صورتی که تأمین پزشکان مورد نیاز از نیروهای مسلح امکان پذیر نباشد، نیروی انتظامی از پزشکان غیر نظامی مورد تأیید در شورای پزشکی استفاده می نماید.

تبصره ۳- دولت مکلف است همه ساله هزینه تجهیز و تشکیل شورای پزشکی و شورای عالی پزشکی، فوق العاده پزشکان عضو شوراهای مذکور و همچنین هزینه معاینات تخصصی مشمولینی که از پرداخت هزینه معاینات معاف هستند و هزینه های اجرای تبصره های (۳) و (۴) ماده (۳۹) را در اعتبارات نیروی انتظامی و بیمارستانهای ذی ربط پیش بینی نماید.

ماده ۳۰- ماده زیر به عنوان ماده (۴۲) مکرر به قانون الحاق می گردد:

ماده ۴۲ مکرر- مشمولینی که در شورای پزشکی شهرستان مربوط با معاینه بالینی معاف از خدمت تشخیص داده نشده، به تشخیص این شورا یا اعتراض مشمول یا رئیس واحد وظیفه عمومی مربوط، نیاز به معاینه تخصصی داشته باشند، رئیس حوزه موظف است آنان را به نزدیکترین مرکز مجهز وزارت بهداشت، یا بیمارستانهای نیروهای مسلح معرفی نماید تا مورد معاینه قرار گرفته و نتیجه معاینه تخصصی جهت تصمیم گیری به شورای پزشکی همان شهرستان ارسال و در صورت اصرار بر اعتراض مشمولین با تأمین هزینه ها از سوی مشمول نتایج جهت تصمیم گیری به شورای عالی پزشکی متشکل از پزشکان متخصص استان ارسال گردد.

تبصره ۱- مشمولینی که متقاضی معاینه تخصصی باشند، قبلاً باید هزینه‌های پیش‌بینی شده را به حساب دولت پرداخت نموده، پس از معاینه طبق این قانون با آنان رفتار می‌شود. مشمولینی که به تشخیص شورای پزشکی نیاز به معاینه تخصصی دارند، همچنین مددجویان مشمول تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور، افرادی که به تأیید کمیته امداد امام خمینی (ره) محل فاقد تمکن مالی هستند از پرداخت وجه مزبور معاف می‌باشند.

تبصره ۲- مراکز مجهز وزارت بهداشت یا بیمارستانهای نیروهای مسلح موظفند به وضعیت مشمولین معرفی شده واحد مربوطه خارج از نوبت رسیدگی نموده، آنان را حداکثر ظرف مدت یک ماه مورد معاینه تخصصی قرار دهند.

تبصره ۳- چنانچه مشمولینی که برای معاینات تخصصی به مراکز مجهز وزارت بهداشت یا بیمارستانهای نیروهای مسلح معرفی می‌شوند، ظرف مدت یک‌ماه به این مرکز مراجعه نکنند، پس از تعیین تکلیف به خدمت اعزام خواهند شد.

ماده ۳۱- ماده (۴۳) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۴۳- چنانچه رئیس سازمان یا نماینده او اطمینان حاصل نماید که رأی شورای پزشکی مطابق مقررات صادر نشده است، پرونده را جهت بررسی به شورای عالی پزشکی که از سه پزشک متخصص نیروهای مسلح تشکیل می‌گردد ارجاع می‌دهد نظر این شورا قطعی و لازم الاجراء است.

ماده ۳۲- ماده (۴۴) به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ماده ۴۴- مشمولین زیر حسب مورد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند:

۱- یگانه فرزند ذکور مراقب یا نگهدارنده پدر نیازمند مراقبت که قادر به اداره امور خود نباشد.

۲- یگانه مراقب یا نگهدارنده مادر فاقد شوهر.

۳- تنها برادر تنی سرپرست خواهر فاقد پدر، همسر و فرزند ذکور غیرمحبجور.

۴- تنها برادر سرپرست برادر کبیر نیازمند مراقب و فاقد پدر و همسر و فرزند ذکور غیر محجور و فاقد شغل.

۵- یگانه سرپرست برادر کمتر از هجده سال تمام.

۶- یگانه نوه ذکور مراقب یا نگهدارنده جد فاقد فرزند یا جد فاقد شوهر و فرزند.

۷- مشمولی که همسرش فوت نموده و از او دارای فرزند صغیر بوده مادامی که ازدواج مجدد نکرده و یا دارای همسری که بعد از ازدواج معلول و نیازمند مراقبت باشد.
۸- از چند برادر واجد شرایط اعزام به خدمت در صورت اعزام یکی از برادران به خدمت یکی از برادران میتواند تا اتمام خدمت او از تعویق اعزام استفاده نماید.
۹- از خانواده ای که دو برادر خدمت سربازی را انجام داده باشند، صرفاً یک نفر از فرزندان از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند.

۱۰- یکی از فرزندان پسر سربازی که در حین خدمت سربازی فوت کند و یا یکی از فرزندان ذکور خانواده ای که یک فرزند آن خانواده در حین انجام خدمت سربازی فوت نموده باشد.

۱۱- مشمولی که تنها مراقب و نگهدارنده خواهر تنی فاقد شوهر باشد.

تبصره ۱- منظور از یگانه مراقب تنها فرزند ذکور یا برادر یا نوه بیش از هجده سال تمام است که مراقبت هر یک از بستگان مذکور در این ماده را به علت نقص عضو، بیماری، کبر سن، صغیر بودن، یا اناث بودن به عهده دارد، نیازمندی اشخاص مذکور به مراقبت با توجه به نقص عضو، بیماری و یا محجور بودن آنان به تشخیص شورای پزشکی خواهد بود.

تبصره ۲- مشمولین موضوع بند (۲) این ماده تا سی ماه متوالی می‌توانند از معافیت کفالت موقت استفاده نمایند و در پایان مدت فوق در صورت دارا بودن شرایط کفالت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌گردند.

تبصره ۳- وجود برادری که از معافیت تحصیلی برخوردار است مانع از معافیت کفالت موقت مشمولی که سرپرستی خانواده را برعهده دارد، نخواهد بود این معافیت فقط در طول مدت معافیت تحصیلی برادر مشمول که خارج از شهرستان محل سکونت به تحصیل اشتغال دارد معتبر بوده و پس از آن با رعایت سایر مقررات این قانون به خدمت دوره ضرورت اعزام خواهد شد.

تبصره ۴- در صورتی که برادر یا برادران یا پدر مشمول به دلیل بیماری یا معلولیت زمین گیر بوده و بنا به تشخیص شورای پزشکی فاقد صلاحیت و یا ناتوان

برای سرپرستی باشند و مشمول نیز عملاً مراقبت، یا سرپرستی را بر عهده داشته باشد، می تواند از معافیت کفالت برخوردار گردد.

ماده ۳۳- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۴۴ مکرر) به قانون اضافه شود:
ماده ۴۴ مکرر- نحوه معافیت از خدمت فرزندان ذکور مددجویان به شرح زیر می باشد:
۱- یکی از فرزندان ذکور مادران فاقد شوهر تحت پوشش کمیته امداد حضرت امام (ره) و سازمان بهزیستی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشد.
۲- مشمولانی که حداقل یک فرزند معلول داشته باشند از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند.

۳- تنها پسر خانواده هایی که دارای سه فرزند اناث یا بیشتر باشند از انجام خدمت دوره ضرورت معافند.

۴- مشمولانی که با معلولان اناث دارای معلولیت جسمی حرکتی ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد و پس از گذشت پنج سال از استمرار ازدواج آنها معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می شود.

ماده ۳۴- ماده (۴۵) به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۴۵- مشمولانی که پدر یا مادر یا فرزند یا برادر یا خواهر آنان در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن شهید یا جانباز یا اسیر یا جاویدالآثر شده یا بشوند و مراتب مورد تأیید نهادهای ذی ربط باشد به شرح ذیل از انجام خدمت سربازی معاف می شوند:

۱- کلیه فرزندان ذکور شهدا و جاویدالآثران (مفقودین) از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند.

۲- به ازاء هر شهید یا آزاده یا حداقل (۲۴) ماه سابقه اسارت یا جانباز با حداقل (۲۵٪) جانبازی یا جاویدالآثر (مفقودالآثر) فاقد فرزند ذکور یک نفر از برادران آنها از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد.

۳- به ازاء هر ۲۴ ماه آزادگی، (۲۵٪) جانبازی و ۳۰ ماه سابقه حضور در جبهه یک نفر از فرزندان آزادگان، جانبازان و رزمندگان معاف می گردد.

این امتیازات برای بهره مندی از تسهیلات این بند قابل جمع است و درمورد معافیت کسانی که مدت جانبازی یا حضور در جبهه یا مدت آزادگی و اسارت آنها

در حد معافیت یک فرزند آنان نمی‌باشد، با درصد جانبازی و مدت حضور در جبهه و مدت دوران اسارت محاسبه می‌شود.

۴- کلیه مشمولین جانباز دارای حداقل ده درصد (۱۰٪) جانبازی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند.

۵- یک فرزند خوانده قانونی ذکور جانبازی که برابر گواهی بنیاد شهید و امور ایثارگران صاحب فرزند نمی‌شود از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهد شد.

۶- مشمولانی که با جانبازان اناث دارای درصد جانبازی بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد و پس از گذشت پنج سال از معافیت موقت آنان در صورت استمرار ازدواج معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می‌شود.

۷- در صورتی که ایثارگران یاد شده فاقد فرزند ذکور باشند یکی از دامادها یا یکی از نوادگان آنان از این تسهیلات بهره‌مند خواهد شد.

ماده ۳۵- ماده (۴۷) و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۴۷- کلیه مشمولینی که برای انجام خدمت وظیفه عمومی اعزام می‌شوند، همچنین کسانی که از انجام خدمت معاف می‌گردند، باید آموزشهای نظامی و انتظامی اعم از عمومی و تخصصی را مطابق دستورالعملی که توسط ستادکل با همکاری سازمانهای نیروهای مسلح تهیه و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد، طی نمایند.

تبصره ۱- آموزش مشمولین معاف از خدمت برابر آئین‌نامه‌ای خواهد بود که از سوی ستاد کل تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

تبصره ۲- در زمان صلح آموزشهای فوق باید به نحوی طراحی گردد که به‌عنوان واحد درسی یا پودمان قابل محاسبه باشد.

تبصره ۳- نیروهای مسلح باید در حین خدمت در زمان صلح زمینه استمرار آموزشهای فوق را برای سربازان فراهم نمایند.

تبصره ۴- آئین نامه اجرایی تبصره‌های (۲) و (۳) این ماده توسط وزارت دفاع با همکاری وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، بهداشت، کشور و دانشگاه آزاد اسلامی تهیه و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۵- از همه کارکنان وظیفه در طول مدت دوره آموزش آزمونهای ارزیابی شخصیت و رفتار گرفته شده و متناسب با نتایج حاصله تقسیم و پرونده افراد نیازمند به خدمات مشاوره ای به مراکز ذی ربط در نیروهای مسلح برای راهنمایی و حمایت ارسال می شود. نحوه اجراء آن برابر دستورالعملی خواهد بود که توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده ۳۶- ماده (۴۸) و سه تبصره آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۴۸ - کارکنان وظیفه بر اساس مدرک تحصیلی و وجود محل سازمانی پس از طی دوره آموزشی لازم به یکی از درجات زیر نائل می گردند:

۱- کارکنان وظیفه فاقد مدرک پایان دوره متوسطه به یکی از درجات سربازی تا سرجوخگی.

۲- کارکنان وظیفه دارای مدرک پایان دوره متوسطه به یکی از درجات گروهبانی یا رزم آوری.

۳- کارکنان وظیفه دارای مدرک کاردانی به یکی از درجات استواری یا رزم داری یا ستوان سومی.

۴- کارکنان وظیفه دارای مدرک کارشناسی به درجه ستوان دومی.

۵- کارکنان وظیفه دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر به درجه ستوان یکمی.

تبصره ۱- نیل به درجات گروهبان سومی و بالاتر مستلزم طی دوره آموزش تخصصی مورد نیاز و دارا بودن صلاحیتهای لازم می باشد.

تبصره ۲- کارکنان وظیفه در صورت نداشتن صلاحیتهای لازم جهت نیل به درجات مصرحه فوق بر اساس دستورالعملی که از سوی ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد، به درجات مناسب پایین تر تا درجه سربازی نائل خواهند شد.

ماده ۳۷- ماده (۴۸ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می گردد:

ماده ۴۸ مکرر- اعطاء درجه نظامی به آن دسته از کارکنان وظیفه که برابر با مقررات این قانون واجد شرایط نیل به درجات گروهبان سومی و بالاتر می باشند در هر سازمان با تصویب مقاماتی خواهد بود که اختیار تصویب همان درجات را در مورد کارکنان پایور دارند.

تبصره- اعطاء درجه تشویقی و یا تنزیل درجه کارکنان وظیفه براساس ضوابطی که برای تشویق و یا تنبیه کارکنان در آئین نامه انضباطی نیروهای مسلح پیش‌بینی گردیده است، خواهد بود.

ماده ۳۸- ماده (۴۹) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۴۹- حقوق سربازان وظیفه حداقل شصت درصد (۶۰٪) و حداکثر نود درصد (۹۰٪) حداقل حقوق کارکنان نیروهای مسلح مبتنی بر قانون مدیریت خدمات کشوری می‌باشد که با توجه به تحصیلات و درجات آنان توسط ستاد کل تهیه و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

تبصره ۱- به کارکنان وظیفه متأهل یا سرپرست خانواده معادل صد درصد (۱۰۰٪) حق عائله‌مندی کارکنان پایور نیروهای مسلح پرداخت می‌گردد.

تبصره ۲- حقوق کارکنان وظیفه در دوران آموزش و قبل از دریافت درجه یا سردوشی به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق اولین ماه دوران خدمت آنان می‌باشد.

تبصره ۳- به کارکنان وظیفه در خاتمه خدمت دوره ضرورت معادل یک‌ماه حقوق به عنوان پاداش پرداخت می‌گردد.

تبصره ۴- حق بازنشستگی و حقوق اولین ماه خدمت از حقوق ماهانه کارکنان وظیفه کسر نمی‌گردد.

ماده ۳۹- ماده (۴۹ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌گردد:

ماده ۴۹ مکرر- نیروهای مسلح و سازمانهای وابسته و سایر دستگاهها که کارکنان وظیفه را در اختیار دارند مکلفند با توجه به اعتبارات مصوب، امکانات زیست، پوشاک و خوراک و بهداشت و درمان متناسب آنان در محل خدمت را فراهم نمایند.

تبصره ۱- دولت موظف است اعتبارات مورد نیاز برای زیست، پوشاک، خوراک و بهداشت و درمان سربازان وظیفه را به شرح ذیل در اختیار نیروهای مسلح و سایر دستگاههای به‌کارگیرنده کارکنان وظیفه قرار دهد:

۱- خوراک کارکنان وظیفه به میزان دوبرابر خوراک کارکنان دولت.

۲- پوشاک و زیست سربازان وظیفه به میزان سه‌هزاربرابر ضریب ریالی.

۳- هزینه‌های بهداشت و درمان برابر سرانه مصوب دولتی.

تبصره ۲- وسیله ایاب و ذهاب و پذیرایی یا هزینه آن در هنگام اعزام مشمولان به مراکز آموزشی کارکنان وظیفه و یا اعزام به مرخصی استحقاقی (چهارنوبت در سال) باید تأمین شود.

ماده ۴۰- ماده (۵۰) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۰- افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام به مأموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق محروم و بدآب و هوا و مناطق عملیاتی مشمول مقررات فوق العاده و مزایای مربوط به افسران و درجه داران کادر ثابت نسبت به حقوق آنان خواهند بود. سایر کارکنان وظیفه در موارد مذکور از دوسوم فوق العاده ها و مزایای درجه گروهبان دومی کادر ثابت برخوردار خواهند شد.

تبصره ۱- به کارکنان وظیفه ای که در شهر محل سکونت خود به کارگیری می شوند، فوق العاده محرومیت از تسهیلات و بدی آب و هوا تعلق نمی گیرد.

تبصره ۲- به کارکنان وظیفه ای که بنا به تقاضای خود منتقل می شوند هزینه سفر و فوق العاده انتقال تعلق نمی گیرد.

تبصره ۳- طبقه بندی مناطق از نظر محرومیت، آب و هوا و عملیاتی طبق آئین نامه ای خواهد بود که وزارت دفاع تهیه و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۴۱- ماده (۵۵) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۵- دولت موظف است اعضاء خانواده تحت تکفل کارکنان وظیفه را در طول مدت خدمت تحت پوشش قرار داده و به آنان مستمری پرداخت نماید.

تبصره- آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت دفاع تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۴۲- ماده (۵۸) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۸ - مشمولین خدمت وظیفه عمومی که برای رسیدگی و یا اعزام جهت طی دوره ضرورت احضار می شوند چنانچه در مهلت یا موعد مقرر خود را معرفی نکنند، همچنین مشمولینی که معافیت موقت دریافت داشته اند و پس از انقضای مدت اعتبار، ظرف مدت یک ماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند، غایب شناخته

شده، پس از معرفی یا دستگیری در صورتی که طبق مقررات این قانون قادر به خدمت و بلامانع تشخیص داده شوند به خدمت اعزام و با آنان به ترتیب زیر رفتار می‌شود:

۱- مشمولانی که مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح تا سه ماه، در زمان جنگ تا پانزده روز باشد، سه ماه اضافه خدمت و چنانچه مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح بیشتر از سه ماه و در زمان جنگ بیش از پانزده روز باشد به شش ماه اضافه خدمت تنبیه می‌گردند.

۲- مشمولینی که مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح از یک سال و در زمان جنگ از دو ماه تجاوز نماید، علاوه بر اعمال اضافه خدمت مذکور در بند (۱)، فراری محسوب گردیده و به سازمان قضایی نیروهای مسلح معرفی می‌گردند.

تبصره ۱- مشمولین غایبی که به خدمت اعزام می‌شوند در صورتی که در حین خدمت، حسن اخلاق و رفتار و جدیت در انجام وظیفه از خود نشان دهند، یا در عملیات جنگی ابراز شجاعت و فداکاری نمایند، مراتب مورد گواهی فرماندهان، رؤسای ذی‌ربط باشد، برابر ضوابطی که از سوی ستاد کل ابلاغ می‌گردد با تصویب مقامات سرلشکری و یا همپتراز در سازمان مربوط از انجام اضافه خدمت، یا بخشی از آن معاف می‌گردند.

تبصره ۲- مشمولینی که تا تصویب این قانون غایب شناخته شده اند چنانچه در داخل کشور ظرف حداکثر شش ماه، آنهایی که در خارج از کشور باشند، ظرف حداکثر یک سال خود را جهت انجام خدمت دوره ضرورت معرفی نمایند، در شمول تنبیهات این قانون نخواهند بود.

تبصره ۳- رسیدگی به وضعیت مشمولینی که دارای عذر موجه برای غیبت خویش می‌باشند مطابق ضوابطی خواهد بود که توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۴- در خصوص نحوه رفتار با مشمولین دوره های احتیاط و ذخیره برابر دستور العملی که در ستاد کل تهیه و به تصویب می‌رسد عمل می‌شود.

ماده ۴۳- یک ماده به عنوان ماده (۵۸ مکرر) به شرح ذیل به قانون الحاق می‌گردد:

ماده ۵۸ مکرر- نیروی انتظامی موظف است در خصوص شناسایی، تعقیب و دستگیری مشمولان غایب و رسیدگی به وضعیت آنان اقدام نماید و کلیه نهادها و دستگاههای اجرایی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و شرکتهای دولتی و مؤسسات غیردولتی و خصوصی و بانکها و نیروهای مسلح باید همکاری لازم را در

این خصوص به عمل آورند. آئین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان با همکاری وزارتین کشور و دفاع تهیه و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۴۴- ماده (۵۹) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۵۹- مشمولین خدمت دوره ضرورت چنانچه در مدت آموزش اولیه و یا در حین خدمت مرتکب غیبت یا فرار گردند به نحوی که ادامه خدمت آنان مستلزم تجدید دوره آموزش باشد، ضمن رسیدگی قانونی به غیبت یا فرار آنان، مجدداً به دوره آموزش اعزام و پس از پایان آموزش در یگان قبلی ادامه خدمت خواهند داد و مدت آموزش قبلی این افراد جزء خدمت آنان محسوب نمی گردد.

تبصره- کارکنان وظیفه‌ای که به دستور مقامات قضائی بازداشت می شوند چنانچه در مورد آنان رأی برائت یا قرار منع پیگرد صادر شود مدت حبس، جزء خدمت وظیفه عمومی آنان محسوب می گردد.

ماده ۴۵- ماده (۶۳) مکرر به شرح زیر به قانون الحاق می گردد:

ماده ۶۳ مکرر- کسانی که به نحوی مشمولین غایب را در مؤسسات دولتی و غیردولتی از قبیل کارخانه‌ها، شرکتها، آموزشگاهها، کارگاهها، بنگاهها، مغازه‌ها و تعمیرگاهها، به کارگیری نمایند توسط نیروی انتظامی، وزارت کار و وزارت بازرگانی شناسایی و به محاکم صالحه قضائی معرفی خواهند شد. مجازات این گونه افراد برای بار اول هزینه سالانه یک سرباز و برای بار دوم و بیشتر هزینه سالانه سه سرباز می باشد. تبصره- ثبت نام در مراکز آموزشی خصوصی و آزاد برای ارائه آموزش به منزله به کارگیری محسوب و در شمول این مجازاتها می باشد.

ماده ۴۶- ماده (۶۶) قانون حذف می گردد.

ماده ۴۷- ماده (۶۷) قانون حذف می گردد.

ماده ۴۸- مواد الحاقی زیر با عنوان «فصل هشتم - استفاده دستگاههای غیرنظامی از خدمات کارکنان وظیفه» به قانون اضافه می شود:

ماده ۶۶- نیروهای مسلح موظفند در اجراء اصل یکصد و چهل و هفتم (۱۴۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تعدادی از کارکنان وظیفه خود را بنابه درخواست دولت برای امور امدادی، تولیدی، جهاد کشاورزی، آموزشی، تحقیقاتی و پژوهشی،

بسته

بهداشتی و درمانی مشروط بر این که به آمادگی رزمی نیروهای مسلح آسیبی وارد نیاید در اختیار دولت قرار دهد.

تبصره - دولت می تواند از خدمات کارکنان وظیفه به دوصورت زیر استفاده نماید:

الف) به عنوان کارکنان وظیفه برای انجام خدمت دوره ضرورت.

ب) به عنوان استخدام تعهد خدمتی.

ماده ۶۷ - کلیه کارکنان وظیفه که در اجراء ماده فوق در اختیار دستگاههای دولتی و نهادها قرار می گیرند باید قبل از به کارگیری، دوره های آموزش نظامی مورد نیاز را در نیروهای مسلح طی نمایند.

تبصره - مدت آموزشهای نظامی و برنامه تفصیلی آنها مطابق با اساسنامه مربوط در نیروهای مسلح می باشد.

ماده ۶۸ - هفتاد درصد (۷۰٪) کارکنان وظیفه اختصاص یافته به هر یک از صورتهای مذکور در تبصره ماده (۶۶) این قانون باید در مناطق محروم به کار گرفته شوند مگر نخبگان و افرادی که دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر بوده و خدمت آنان در مناطق غیر محروم به تشخیص بالاترین مقام سازمان ذی ربط ضروری باشد.

ماده ۶۹ - تعیین هر یک از دستگاهها برای استفاده از خدمت مشمولین اعم از مشمولین بند (الف)، بند (ب) تبصره ماده (۶۶) و همچنین تعداد نیازمندی آنها براساس درخواست دستگاه دولتی و تأیید دولت، پس از بررسی ستاد کل به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۷۰ - مشمولین موضوع بند (الف) تبصره ماده (۶۶) پس از طی آموزش نظامی برابر مقررات این قانون به درجات نظامی نایل و جهت انجام خدمت دوره ضرورت مأمور می گردند و پس از پایان خدمت نیز از کارت پایان خدمت دوره ضرورت که توسط سازمان صادر می گردد برخوردار می شوند.

تبصره ۱ - استفاده از لباس نظامی و علائم آن توسط کارکنان وظیفه مأمور به مراکز دولتی ممنوع می باشد و در صورت درخواست بالاترین مقام سازمان به کارگیرنده و موافقت ستاد کل لباس متحدالشکل با علائم مشخص برای این کارکنان طراحی می شود.

تبصره ۲- حقوق و مزایا، خوراک، پوشاک، خوابگاه، بهداشت، درمان و سایر حقوقی که کارکنان وظیفه نیروهای مسلح از آن برخوردار می گردند، از محل بودجه دستگاه به کارگیرنده تأمین خواهد شد. میزان هزینه مربوط به هر یک از آنها برابر با مقررات جاری در نیروهای مسلح می باشد که همه ساله از سوی ستاد کل ابلاغ می گردد.

تبصره ۳- مواد (۶)، (۸) و (۹) قانون نیز مشمول مقررات این فصل می گردد.

ماده ۷۱ - کارکنان وظیفه موضوع بند (ب) تبصره ماده (۶۶) در قبال تعهد خدمتی که به دستگاههای به کار گیرنده می سپارند پس از انجام کامل تعهد، کارت پایان خدمت توسط سازمان به آنان داده می شود.

تبصره ۱- مدت تعهد خدمت این گونه مشمولین حداقل چهل و هشت ماه خواهد بود. این مدت شامل دوره تحصیل و آموزش سازمانهای به کارگیرنده آنان نمی گردد، ولی مدت آموزش نظامی جزء مدت تعهد آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۲- حقوق و مزایای مشمولین مذکور توسط دستگاههای به کارگیرنده و بر اساس مقررات استخدای آنها پرداخت می شود.

تبصره ۳- تعهد کلیه مشمولینی که تا تاریخ تصویب این قانون در اختیار سازمانهای خارج از نیروهای مسلح قرار گرفته اند، مطابق مقررات قبلی خواهد بود و از تاریخ ابلاغ این قانون نیز سازمانهای مذکور تنها در چهارچوب مقررات پیش بینی شده در این فصل مجاز به استفاده از خدمت مشمولین خواهند بود.

ماده ۷۲ - آن دسته از متعهدین موضوع بند (ب) تبصره ماده (۶۶) که قبل از اتمام مدت تعهد به هر علت از خدمت برکنار می شوند جهت تعیین وضعیت خدمت به سازمان معرفی می گردند.

تبصره - چنانچه علت برکناری، بیماری یا عدم صلاحیت ناشی از اعمال غیر ارادی آنان (به تشخیص سازمان به کارگیرنده) باشد، مدت خدمت انجام شده به تناسب جزء خدمت دوره ضرورت محسوب می گردد.

ماده ۷۳ - کلیه دستگاههای به کارگیرنده کارکنان وظیفه موظفند موارد غیبت یا فرار مشمولین موضوع بند (الف) تبصره ماده (۶۶) را به یگان مأمورکننده و ترک خدمت (فرار) مشمولین موضوع بند (ب) ماده مذکور را به سازمان منعکس نمایند.

ماده ۷۴ - دولت موظف است هزینه آموزش مشمولین وظیفه مأمور را به تعداد سهمیه اختصاص یافته به طور سالانه بر اساس سرانه آموزشی به میزان چهار هزار برابر ضریب ریالی محاسبه و در اختیار ستاد کل قرار دهد تا ستاد کل به میزان سهمیه واگذاری به سازمان های آموزش دهنده پرداخت نماید.

ماده ۷۵ - در زمان جنگ و یا بسیج همگانی، با تصویب فرماندهی کل کلیه کارکنان وظیفه مأمور به خارج از نیروهای مسلح و یا بخشی از آنان برابر زمان بندی ستاد کل برای انجام خدمت دوره ضرورت در نیروهای مسلح فراخوانده می شوند که در این صورت خدمت باقی مانده خود را در نیروهای مسلح انجام خواهند داد.

ماده ۷۶ - آئین نامه اجرائی این فصل توسط ستاد کل با همکاری دولت و سایر نهادهای ذیربط تهیه و به تصویب فرماندهی کل خواهد رسید.

ماده ۷۷ - نیروهای مسلح مکلفند کارکنان وظیفه را طوری تقسیم کنند که در خاتمه دوره آموزش و ابتدای به کارگیری حتی الامکان متناسب با تحصیلات و قابلیتها به کارگیری شوند و برنامه ریزی برای تربیت دینی و اخلاقی آنان صورت گیرد.

تبصره ۱ - کارکنان وظیفه در طول مدت دوره آموزش نظامی و تخصصی مورد ارزیابی قرار گرفته و مبتنی بر مدرک و رشته تحصیلی، آموزش، مهارت و تواناییها، برای هر فرد، دو رشته اصلی و فرعی تعیین می گردد و فرد باید در رشته اصلی یا فرعی خود به کارگیری شود.

تبصره ۲ - دستورالعمل اجرائی این ماده توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده ۴۹ - مواد الحاقی زیر به عنوان «فصل نهم - سایر مقررات» به قانون اضافه می شود:

ماده ۷۸ - به منظور ارتقاء منزلت و بهینه سازی اوقات فراغت کارکنان وظیفه باید زمینه های استمرار آموزشهای نظامی، عقیدتی، سیاسی، ورزشی، خدماتی، فنی و حرفه ای و سوادآموزی در ضمن خدمت فراهم گردد.

تبصره ۱ - دولت مکلف است امکانات، تجهیزات و اعتبارات مورد نیاز اجراء آموزشهای مذکور را تأمین نماید.

تبصره ۲ - آئین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه توسط وزارت دفاع با همکاری دستگاههای ذیربط تهیه و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۷۹ - در مراکز و پادگانهای آموزشی و یگانها دفتر مشاوره و راهنمایی برای کمک به سربازان و ارتباط با خانواده آنان در موارد لازم تشکیل می گردد. این دفاتر موظف است به محض ورود سرباز به پادگان و یگان محل خدمت بر اساس فرمهای از پیش طراحی شده محل آموزش و محل خدمت فرد و نحوه ارتباط خانواده با مشمول و یگان را به خانواده اطلاع داده و نظرات خانواده را در مورد استعدادها، تواناییها و ویژگیهای خاص فرد جویا شود.

تبصره ۱- در طول مدت خدمت، این مرکز باید بر اساس شناسایی فرد کمکهای لازم به او را به عمل آورده و با خانواده حتی در مورد زمان ورود و خروج فرد در یگان تماس داشته باشد.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرایی این ماده توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.
ماده ۸۰ - دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موظفند با همکاری شهرداریها خدمات و تسهیلات لازم نظیر استفاده از ورزشگاهها، قطارها، اتوبوسها، گردشگاهها، سینماها و موزهها را برای کارکنان وظیفه در حین خدمت فراهم نمایند.

تبصره - آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت دفاع با همکاری وزارت کشور و رئیس شورای عالی استانها و دستگاههای ذی ربط تهیه و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۸۱ - کلیه کارکنان وظیفه و عائله تحت تکفل آنها مطابق آئین نامه ای که از سوی وزارت دفاع با همکاری وزارت کشور و وزارت رفاه تهیه و پس از تأیید ستادکل به تصویب هیأت وزیران می رسد تحت بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح قرار می گیرند.
تبصره ۱- این بیمه به مدت حداکثر یک سال پس از پایان خدمت دوره ضرورت تا زمانی که سربازان فوق اشتغال به کار پیدا نکرده اند، استمرار خواهد یافت.

تبصره ۲- دولت موظف است خانواده هایی را که با اعزام مشمول به خدمت سربازی از نظر تأمین معیشت زندگی با مشکل مواجه می شوند و قادر به امور خود نباشند بر اساس مفاد قانون نحوه کمک به خانواده های مشمولینی که قدرت اداره معاش خود را از دست می دهند تا پایان خدمت تحت پوشش قرار دهد.

- ماده ۸۲ - مقررات این قانون نافی اختیارات فرماندهی کل قوا نمی باشد.
- ماده ۸۳ - کلیه کارکنان وظیفه در طول خدمت سربازی تحت پوشش بیمه عمر و حوادث (موضوع قانون بیمه عمر و حوادث پرستل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و سازمانهای تابعه و وابسته به آنها مصوب ۱۳۷۶/۳۰) قرار می گیرند.
- ماده ۸۴ - صددرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصله از ارائه خدمات به مشمولان در اخذ معافیت ها و همچنین جریمه ها به توسعه و تقویت و تجهیز رده های وظیفه عمومی و بهبود سطح خدمات سازمان وظیفه عمومی به مشمولان، پس از واریز به خزانه در اختیار ناجا قرار می گیرد.
- ماده ۵۰ - آئین نامه اجرایی این قانون جز در مواردی که در مواد این قانون مرجع خاصی برای آن مشخص شده است، توسط وزارت دفاع با هماهنگی وزارت کشور و سازمان تهیه و پس از تأیید ستادکل ظرف سه ماه به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- ماده ۵۱ - از تاریخ تصویب این قانون، قوانین و مقررات زیر لغو می گردد:
- ۱- قانون اصلاح تبصره (۲) ماده (۱) و ماده (۹) و الحاق یک ماده به قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۶/۸/۳
 - ۲- قانون اصلاح ماده (۴۵) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۴/۹/۱۴
 - ۳- قانون اصلاح قانون معافیت یک نفر از فرزندان خانواده های شهداء، معلولین، اسراء و مفقودالائرها از خدمت نظام وظیفه عمومی مصوب ۱۳۷۷/۶/۲۹
 - ۴- قانون معافیت یک نفر از فرزندان خانواده های شهداء، معلولین، اسراء، مفقودالائرها از خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۷۹/۳/۱
 - ۵- قانون نحوه معاینه پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۸۷/۷/۵
 - ۶- قانون احتساب خدمت در جبهه افراد جزء دوره خدمت ضرورت مصوب ۱۳۶۶/۷/۲۶
 - ۷- ماده (۲۱) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۷ و تبصره های آن
 - ۸- مواد (۲۱)، (۲۶)، (۳۳) و (۷۲) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷

۹- ماده (۱۴۸) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب

۱۳۷۰/۷/۲۱

۱۰- ضرائب و اعداد حقوقی مربوط به کارکنان وظیفه در ماده (۱۴۴) قانون

مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱

۱۱- ماده (۱۵) قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب

۱۳۸۲/۱۲/۲۰

۱۲- قانون چگونگی پرداخت حقوق پرسنل وظیفه نیروهای مسلح مصوب

۱۳۷۵/۵/۷ و آئین نامه اجرائی تبصره (۲) آن

۱۳- ماده (۳۷) قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهادسازندگی

مصوب ۱۳۶۷/۱/۲۳

۱۴- قانون چگونگی دریافت و تخصیص اعتبار موضوع قانون نحوه معاینه

پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۷۶/۳/۲۰

۱۵- آئین نامه اجرائی بخش معافیت پزشکی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب

۱۳۶۴/۵/۹

۱۶- آئین نامه اجرائی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۴/۵/۱۳

۱۷- مصوبه هیأت وزیران در مورد افزایش حقوق کارکنان وظیفه نیروهای مسلح

مصوب ۱۳۸۶/۶/۱۹

ماده ۵۲- این قانون از زمان تصویب لازم الاجراء است.

طرح فوق مشتمل بر پنجاه و دو ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پانزدهم

مهرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی